

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **24 Temmuz 2024**

Sayı: **5932**

14447

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Aşağıdaki soruların Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat tarafından yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim. 23.07.2024.

Saygılarımla.

Süreyya ÖNEŞ DERİCİ

Muğla Milletvekili

2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaşın ardından, ülkemize çeşitli yollarla giriş yapan yabancı uyruklu göçmen statüsündeki şahıslar ve geçici koruma altındaki sığınmacılar yer almaktadır.

Bu kişilerin ülkemizde ikamet ettikleri bölgelerde ticari faaliyetlerde bulunmaları ve iş hayatına katılmaları, ekonomik düzeni ve ticari yapıyı etkilemektedir. Özellikle kayıt dışı ticari faaliyetlerin artması, ekonomik düzensizliklere ve vergi kayıplarına yol açmaktadır. Kamuoyunda bu konularla ilgili ortaya çıkan bilgiler ve tartışmalar, vatandaşlarımızın doğru ve şeffaf bir şekilde bilgilendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Bu çerçevede, aşağıdaki soruların Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat tarafından yanıtlanması, kamu yararının korunması açısından önem arz etmektedir.

- 1) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahısların ticari faaliyet içinde bulunanların (işletme sahibi) sayısı kaçtır?
- 2) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahıslar arasında ticari faaliyetlerde bulunan kişilere ilişkin ticari denetlemeler nasıl ve hangi aralıklarda yapılmaktadır?

- 3) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahısların ülkemizdeki ticari işletmeleri, şirketleri hangi alanlarda faaliyet göstermektedir? Ülkemizdeki coğrafi bölgelere göre bu alanların dağılım oranları nedir?
- 4) Bu ticari işletmelerin vergi ödemeleri ve beyanname verme yükümlülükleri nasıl denetlenmektedir? Denetimler sonucunda vergi usulsüzlüğü tespit edilen işletmelerin sayısı ve uygulanan cezai işlemler nelerdir?
- 5) Denetimler sonucu cezai işlem uygulanan işletmelerin ülke geneline göre bölgesel dağılımı nedir?
- 6) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahıslara ait ülkemizde kaç adet Türk ortaklı şirket bulunmaktadır?
- 7) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahısların işletmelerine yönelik teşvik veya destek programları var mıdır? Varsa bu programların kapsamı ve başvuru koşulları nelerdir?
- 8) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahıslar tarafından işletilen ticari işletmelerin, milli işletmelerle rekabet durumu nasıldır? Bu rekabetin milli ekonomiye olumlu veya olumsuz etkilerine ilişkin herhangi bir araştırma veya değerlendirme yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonucu nedir?